

Nyhetsbrev från ITPS kontor i Washington för april 2007

En ofta spridd uppfattning är att amerikanerna inte bryr sig om världen utanför USA. Till viss del kan det stämma, exempelvis är mediarapporteringen oerhört USA-fokuserad (vilket är trist för oss svenskar nu då ishockeybevakningen är lika med noll från VM eftersom Stanley Cup-slutspelet pågår samtidigt), men vi alla har lätt att fokusera på det som ligger närmast oss i tid och rum och då USA snarare är dryga femtio länder så är det inte lätt för invånarna att ens hänga med i vad som händer inom landets gränser pga storleken. Varje halvår publicerar den obundna tankesmedjan Public Agenda sin "Confidence in U.S. Foreign Policy Index", som ger en bild av vad det amerikanska folket tycker om den egna utrikespolitiken och omvärlden. Den senaste vårutgåvan har den sammanfattande underrubriken "Anxious Public Pulling Back From Use of Force", och är en svidande kritik av den amerikanska regeringens agerande på den internationella arenan. Över två tredjedelar anser att utrikespolitiken är på fel spår, och självklart ligger ett stort missnöje med hanteringen av Irak i botten. En majoritet av de tillfrågade förordar diplomati och ökat internationellt samarbete framför militära lösningar för allt från Iran till klimatförändringar. Indexet, som alltså ger en bra bild av vad som oroar genomsnittssvenskan beträffande USA:s roll och anseende i världen, skapades år 2005. Sedan dess har inte någon av de följande rapporterna inneburit en förbättring för någon av de 22 uppmätta variablerna, vilket betyder att amerikanerna blivit allt mer missnöjda med hur utrikespolitiken sköts, vilket i sin tur kan tolkas som ett tecken på att man faktiskt i högsta grad bryr sig om världen utanför USA och vad den tycker. Läs hela rapporten på http://www.publicagenda.org/foreignpolicy/pdfs/foreign_policy_index_spring07.pdf

Aprilutgåvan av 'Proceedings of the National Academy of Sciences' innehåller den intressanta rapporten "Growth, Innovation, Scaling, and the Pace of Life in Cities". Forskare och debattörer som Richard Florida m fl har tidigare hävdats att urbanisering och koncentration av befolkningen leder till snabbare innovationstakt genom att det skapar noder för kreativa människor ("the creative class"), som i sin tur lockar till sig fler talanger. Luis Bettencourt m fl bygger vidare på detta och menar i sin rapport att ekonomin och utvecklingen i växande stadsområden delvis är förutsägbar och följer mönster som återfinns i sociala nätverk och biologiska organismer, och att städer med stor befolkning tenderar att uppvisa en högre innovationstakt och produktivitet. Rapportförfattarna delar in olika tillväxtindikatorer i tre kategorier. Den första är linjär mot befolkningsökningen, och gäller antal bostäder etc. Den andra kategorin utnyttjar skalfördelar som följer med en högre befolkningstäthet, t ex antal bensinstationer per invånare eller bensinförbrukning per capita. Dock finns det en gräns för denna kategori, när det blir för hög koncentration av människor inträder nämligen olika typer av kapacitetsproblem och resursbegränsningar, t ex för trafiken, och det är då inte längre en drivkraft för utvecklingen. Den tredje kategorin består av indikatorer som mäter innovation, kreativitet, välstånd mm, till exempel antal patent eller den privata sektorns investeringar i FoU. Dessa indikatorer ökar snabbare än befolkningen, och fortsatt tillväxt är beroende av en jämt ökande kunskapsöverföring och utveckling. Slutsatsen blir att växande ekonomier och stadsområden bör säkerställa (ökande) investeringar i innovation och FoU för att stötta den ekonomiska och befolkningsmässiga utvecklingen. Rapporten kan laddas ner från <http://www.pnas.org/cgi/reprint/104/17/7301>

På liknande tema som ovan kan i viss mån rapporten "The Rise of the Sunbelt" från Harvard Institute of Economic Research vara intressant som fallstudie. Författarna försöker identifiera förklarande faktorer till

Söders ekonomiska comeback efter ett antal år i bakvattnet. Tidigare antogs det allmänt att det var det varma klimatet, i kombination med spridningen av luftkonditioneringen (!), som var huvudorsakerna, men det går inte att hitta belägg för att tillväxten främst skulle vara relaterad till ökad inflyttning av soltörstande personer. I stället verkar det vara en ekonomisk omvandling som är huvudorsaken, där sydstaterna har kommit ikapp övriga regioner vad gäller ekonomisk produktivitet. Se rapporten på <http://econweb.fas.harvard.edu/hier/2007papers/HIER2135.pdf>

Rapporten "Unlocking Rural Competitiveness: The Role of Regional Clusters", framtagen av Indiana University m fl för U.S. Economic Development Administration, innehåller också information om hur regionala kluster kan hjälpa glesbygdens och landsortskommuners ekonomiska utveckling, och redovisar analyser av kluster i samtliga countyn (ung motsvarande våra kommuner) i USA. De flesta kluster ligger visserligen nära storstadsområden, men i vissa sektorer (t ex livsmedelsindustrin och skogsindustri) dominerar landsbygden. För samtliga sektorer gäller dock att det är humankapitalet som är den kritiska faktorn, och också den som förklarar skillnader i inkomstutvecklingen mellan olika regioner. Se http://www.ibrc.indiana.edu/innovation/reports/unlocking_rural_competitiveness_full_report.pdf

Som avslutning på temat kan rapporten "The Creative Class: A Key To Rural Growth" från Economic Research Service vid Department of Agriculture nämnas. I den visas att det även utanför stadsområdena går att hitta regioner med hög koncentration av kreativa yrken, särskilt i natursköna områden som tydligen attraherar denna typ av människor. Dessa kluster uppvisar ofta en högre tillväxt än kluster från samma sektorer i stadsregioner. Se <http://www.ers.usda.gov/AmberWaves/April07/Features/Creative.htm>

Vid ett seminarium den 26 april släpptes rapporten "Green Nanotechnology - It's Easier than You Think" av 'the Project on Emerging Nanotechnologies', ett samarbete mellan Woodrow Wilson International Center for Scholars och Pew Charitable Trusts. I den beskrivs hur ett mer "grönt" tänkande kan användas vid processer och framställning av nanomaterial för att minska energiåtgång och restprodukter, och hur nanoteknologi kan användas för att uppnå effektivare materialegenskaper i solceller, vattenfilter etc i syfte att skapa en "grönare" värld. Det finns en debatt och farhåga i USA om vilken miljöpåverkan nanoteknologiska framställningsprocesser har, och vilka biverkningar nanoprodukterna ger på organiskt liv. Rapporten är ett led i försöken att skapa förståelse för vilka möjligheter nanoteknologin också ger för ekologiskt hållbar utveckling. För information om rapporten och länk till nedladdning, se <http://www.nanotechproject.org/116/4262007-green-nanotechnology-its-easier-than-you-think>. Projektkontorets ansträngningar och åtgärder för att reducera de egna aktiviteternas växthusgaspåverkan återges i samma anda på <http://www.nanotechproject.org/117>

The Joint Economic Committee of Congress har nyligen publicerat en rapport om nanoteknologi, "The Future is Coming Sooner than You Think". Den ger en god sammanfattning av vad nanoteknologi är, hur långt utvecklingen kommit, förväntade framtida faser, potentiella faror och vilken roll den federala regeringen spelar inom området. De rekommendationer som ges berör behovet av tvärvetenskaplig forskning och ett brett deltagande och finansiering från olika typer av institutet för att till fullo kunna utforska och utnyttja den potential som området besitter. Se http://www.house.gov/jec/publications/110/nanotechnology_03-22-07.pdf

Magnus Härviden
kontorschef